

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie ze skargi H. S. i A. S. o wznowienie postępowania z wniosku H. S., A. S., K. S., Z. S. i W. S.

przy uczestnictwie Miasta W. i J. S.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 września 2003 r., sygn. akt V Ca (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2008 r.,
zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2007 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2007 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę H. S. i małoletniej A. S. reprezentowanej przez ojca K. S. o wznowienie postępowania w sprawie o zasiedzenie zakończonej postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 września 2003 r., sygn. akt V Ca (...).

Sąd ten postanowieniem z dnia 24 czerwca 2003 r. oddalił apelację skarżących wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 stycznia 2003 r., oddalającego wniosek o zasiedzenie nieruchomości położonej w W. przy ul. R. i P., stanowiącej działkę o pow. 526 m² objętą księgą wieczystą nr (...)0. Ustalił, że

przedmiotowa nieruchomość nie znajdowała się w samoistnym posiadaniu wnioskodawców i wyraził pogląd, że nie można było uwzględnić wniosku z uwagi na ustawowy zakaz wynikający z art. 177 k.c., uchylony dopiero z dniem 1 października 1990 r.

W skardze skarżący powołali jako podstawę wznowienia wykrycie nowych środków dowodowych tj. potwierdzenia ubezpieczenia budynku gospodarczego, mapy sytuacyjnej, oraz nakazu zapłaty podatku od nieruchomości.

Sąd Okręgowy wskazał, że na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w razie wykrycia takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Termin trzymiesięczny do złożenia skargi w takim wypadku biegnie od dnia, w którym strona w sposób wiarygodny dowiedziała się o istnieniu nowych okoliczności i środków dowodowych i mogła ocenić ich prawdopodobny wpływ na wynik sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1967 r., II CZ 128/66, OSN 1967, nr 4-5, poz. 63). Ustalił, że dołączona do skargi mapa sytuacyjna była już złożona w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Potwierdzenie ubezpieczenia budynku gospodarczego było przedmiotem oceny dopuszczalności skargi skarżących z dnia 26 września 2005 r., odrzuconej postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 listopada 2005 r. Jedynym powołanym w skardze dowodem, nie dołączonym wcześniej była decyzja określająca wysokość podatku. Ocenił jednak, że nie jest to dokument, który mógłby wyczerpać znamiona powołanej podstawy. Zauważył też, że dołączony do skargi operat szacunkowy z dnia 20 sierpnia 2007 r. nie może być brany pod uwagę, gdyż podstawą wznowienia określoną w art. 403 § 2 k.p.c. mogą być tylko okoliczności faktyczne i środki dowodowe, które istniały przed rozstrzygnięciem sprawy (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OSNCP 1969, nr 12, poz. 208).

W zażaleniu wnioskodawcy, podnosząc zarzut naruszenia art. 403 § 2 k.p.c., oraz art. 410 § 1 k.p.c., wnieśli o zmianę bądź uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew zarzutowi skarżących wskazywana różnica w powierzchni będącej przedmiotem sporu działki, w świetle wskazanych przyczyn oddalenia wniosku o zasiedzenie nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia skargi. Podstawą bowiem oddalenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia był brak samoistnego posiadania

przedmiotu sporu, bez względu na jego powierzchnię. Także zakaz określony w art. 177 k.c. odnosił się do nieruchomości państwowych, bez względu na ich wielkość.

Zaskarżone postanowienie, pomimo odmiennej oceny skarżących, jest zgodne z wykładnią art. 403 § 2 k.p.c. dokonaną w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 158/03, Monitor Prawniczy 2006, nr 3, poz. 147), jak również z zaprezentowanym w środku zaskarżenia poglądem, że rozpoznanie jej zasadności następuje wyłącznie na rozprawie.

Rozstrzygając o dopuszczalności wznowienia nie można badać rzeczywiście zasadności skargi, lecz należy dokonać formalnej oceny, czy opiera się na podstawie wznowienia. Zgodnie z treścią art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania na tej podstawie w razie wykrycia takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy. Badanie zatem czy i w jakiej relacji pozostaje zgłoszony środek dowodowy do rezultatu zakończonego postępowania mieści się w ramach rozstrzygnięcia o dopuszczalności wznowienia. Logiczna wykładnia tego przepisu wskazuje, że chodzi tu o elementy podstawy faktycznej i dowody, które mogą uzasadnić rozpoznane w zakończonej prawomocnie sprawie roszczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSPiKA 1984, nr 2, poz. 27). Z końcowego fragmentu omawianego unormowania wynika, że wykrycie odnosi się do okoliczności faktycznych i dowodów w poprzednim postępowaniu wogóle nieujawnionych i wtedy nieujawnialnych, bo nieznanymi i niedostępnymi dla stron. Nie odnosi się zatem do takich okoliczności i środków które stronom były znane, lecz nie zostały dostrzeżone przez strony. Fakty ujawnialne czyli te które strona powinna znać tj. miała możliwość dostępu do nich nie są objęte hipotezą art. 403 § 2 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 36 i z dnia 4 marca 2005 r., III CZP 134/04, LEX 1516521). Adresatem decyzji wymierzającej podatek z dnia 14 maja 2001 r., jak i zmniejszającej wymiar zobowiązania podatkowego z dnia 13 grudnia 2003 r. była także H. S.

Jeżeli przedmiotem badania sądu w postępowaniu był fakt ogólny (w sprawie kto miał płacić podatek z przedmiotu sporu) obejmujący pewne szczegóły, to późniejsze przytoczenie nowych w tym zakresie szczegółów i dowodu na ich wykazanie (decyzji o wymiarze podatku i jego zmniejszeniu) nie może być uznane za przytoczenie nowych okoliczności faktycznych i środków dowodowych w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. (por.

orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 1937 r., C III 1037/37, PPC 1937, nr 22-23, s. 729).

Z tych względów zażalenie uległo oddaleniu (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).